TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Phân biệt thuốc tây thật - giả: Bài toán khó chưa có lời giải

02:35 01/10/2015

Thuốc tây giả - "vấn nạn" không chỉ xuất hiện ở vùng sâu, vùng xa, mà đang hoành hành tại nhiều thành ph

THCL Thuốc tây giả - "vấn nạn" không chỉ xuất hiện ở vùng sâu, vùng xa, mà đang hoành hành tại nhiều thành phố lớn. Nếu trước đây, thuốc bị làm giả thường là kháng sinh, thì nay không ít loại "biệt dược", "đặc trị" nhập ngoại sử dụng theo kê đơn và hướng dẫn của bác sỹ... cũng bị làm giả.

Kiểm soát không xuể

Liên tiếp từ đầu năm tới nay, lực lượng chức năng đã phát hiện hàng loạt vụ vận chuyển, buôn bán, kinh doanh thuốc giả tại một số thành phố lớn khiến người tiêu dùng hết sức lo ngại.

Tại Quảng Ninh, liên tiếp trong những ngày đầu tháng 8, Đội Kiểm soát Hải quan số 1 (Hải quan Quảng Ninh), đã liên tục phát hiện, bắt giữ 870 vỉ thuốc các loại không có nguồn gốc xuất xứ. Từ đầu năm đến nay, Hải quan Quảng Ninh đã phát hiện, xử lý 3 vụ, thu giữ hàng nghìn lọ tân dược nhập khẩu các loại không rõ nguồn gốc, xuất xứ.

TP. HCM, ngày 13/7, Chi cục Hải quan cửa khẩu - sân bay quốc tế Tân Sơn Nhất đã phát hiện, bắt giữ gần 370.000 viên dạng nén nghi nhập lậu thuộc danh mục 7 loại thuốc tân dược đặc trị các bệnh hiểm nghèo của Công ty TNHH Đầu tư - Dịch vụ - Sản xuất Nguyên Ngọc (đường Phú Lâm, P.9, Q.6, TP. HCM), lô hàng có tổng giá trị hơn 2,76 tỷ đồng.

Ngày 24/7, trên đường Nguyễn Thanh Tuyền, Đội 7 - Phòng Cảnh sát điều tra tội phạm về trật tự quản lý kinh tế và chức vụ (Công an TP. HCM) đã tạm giữ 50 lọ (mỗi lọ 100 viên) tân dược nhãn hiệu ASMACORT (điều trị các bệnh về mắt) do Công ty Dược phẩm 3/2 sản xuất. Tại thời điểm kiểm tra, DN không xuất trình được hóa đơn, chứng từ chứng minh nguồn gốc số tân dược trên.

Cùng thời điểm trên, Phòng PC46 (Công an TP. HCM) đã phát hiện 140 hộp thuốc tây nhãn hiệu BROMALEX không hóa đơn, chứng từ. Toàn bộ là thuốc tân dược giả được đối tượng mang đi giao cho các đại lý trên địa bàn thành phố.

Sau khi tiến hành khám xét tại kho hàng, lực lượng trinh sát đã phát hiện 8 thùng carton và 2 bao tải chứa tân dược, gồm: 680 vỉ Squash, 180 vỉ Novalsung, 290 vỉ Masaone, Ery Enfants Children, 90 hộp Neurovit, 10.000 lọ thuốc ngừa thai dạng tiêm mang nhãn hiệu Depo-Medeton, 2688 vỉ Painroxican... và 9 kg bao bì thuốc tây đều ghi là thuốc có xuất xứ tại các nước như Đức, Pháp, Thái Lan, Ấn Độ... Tuy nhiên, chủ lô hàng không xuất trình được các giấy tờ, hóa đơn chứng minh nguồn gốc của lô hàng.

Hà Nội, ngay từ đầu năm 2015, cơ quan chức năng đã triệt phá một cơ sở sản xuất thuốc giả, thu giữ hàng trăm lọ thuốc Lumbrotine hỗ trợ điều trị tai biến mạch máu não và Zinc-kid điều trị thiếu kẽm ở trẻ còi xương và phụ nữ mang thai.

Ngày 14/4, Đội CSGT số 15, Phòng CSGT đường bộ đường sắt (PC67, Công an TP. Hà Nội) đã phát hiện một lô hàng nghìn viên thuốc không rõ nguồn gốc. Qua kiểm đếm, lực lượng chức năng đã phát hiện hơn 50.000 viên thuốc dạng nén và bao phim, 54 gói thảo mộc sấy khô...

Đánh giá về mức độ nguy hại của người bệnh khi sử dụng thuốc giả, bác sỹ Nguyễn Văn Đoàn, Giám đốc Trung tâm miễn dịch lâm sàng (Bệnh viện Bạch Mai) cho biết: Sử dụng phải thuốc giả, không chỉ gây thiệt hại về kinh tế cho người sử dụng, mà còn vô hiệu hóa các liệu pháp điều trị để cứu sống người bệnh.

"Khi uống phải thuốc giả, thuốc kém chất lượng, người bệnh hay gặp tình trạng dị ứng, phản ứng thuốc, có thể xuất hiện sau khi dùng thuốc 15 - 30 phút hoặc một vài ngày.Các phản ứng dị ứng có nhiều cấp độ khác nhau, từ nhẹ như buồn nôn, ói mửa cho đến các trường hợp nặng có thể đe dọa tính mạng người bệnh", bác sỹ Đoàn nói.

Ông Trương Quốc Cường, Cục trưởng Cục Quản lý dược cho hay, trong 2 năm qua, đã có khoảng 110 lô thuốc bị đình chỉ lưu hành hoặc buộc phải tái xuất do không bảo đảm tiêu chuẩn chất lượng.

Khó phân biệt thật - giả

Hậu quả của việc sử dụng thuốc tây giả đã được cơ quan quản lý cảnh báo rất nhiều, tuy nhiên, cái khó hiện nay là người dân không thể phân biệt được đâu là thuốc thật, đâu là giả, mà chỉ trông cậy vào cơ quan chức năng. Trên thực tế, ngay cả cơ quan chức năng và những người có chuyên môn cũng bó tay.

Theo thông tin từ Phòng Cảnh sát điều tra về trật tự quản lý kinh tế và chức vụ (Công an TP. Hà Nội) thì, phương thức phổ biến mà các đối tượng làm giả thuốc rất tinh vi, xảo quyệt. Họ thường đặt in các vỏ bao bì giống bao bì của thuốc thật, sau đó đặt một số cơ sở sản xuất dược, sản xuất các thành phẩm bên trong.Vì vậy, rất khó kiểm soát và khi bắt được cũng khó phân biệt thật - giả.

Bác sỹ Hoàng Bùi Hả, Phó trưởng khoa Cấp cứu (Bệnh viện Đại học Y) thừa nhận: "Việc phân biệt thuốc thật và thuốc giả đối với các y bác sỹ, dược sỹ là vô cùng khó khăn, chứ đừng nói gì tới người bệnh".

Ông Lê Văn Truyền, nguyên Thứ trưởng Bộ Y tế cho biết: Với sự phát triển của khoa học và công nghệ, thủ đoạn sản xuất, kinh doanh thuốc giả ngày càng tinh vi, phức tạp, khiến các cơ quan chức năng khó phát hiện. Các mẫu thuốc giả có nhãn, bao bì đóng gói giống tới 99% mẫu nhãn, bao bì của thuốc thật, không có dấu hiệu rõ ràng nào để phân biệt.

Để ngăn ngừa nạn thuốc giả và kém chất lượng, theo ông Truyền, bên cạnh việc có các chế tài nghiêm khắc xử lý các DN, đơn vị, cá nhân có hành vi sản xuất buôn bán, vận chuyển, tàng trữ, sử dụng thuốc giả, thuốc nhập lậu ở bất kỳ mức độ và phạm vi nào. Các DN dược cần chủ động đưa ra chính sách, quy trình nội bộ về bảo vệ quyền sở hữu, chống hàng giả; cung cấp cho các cơ quan chức năng đầy đủ thông tin về hàng thật, hàng giả, các thông số kỹ thuật, phương tiện để kiểm tra, hỗ trợ giám định... khi có vấn đề phát sinh.

Ông Trương Quốc Cường: "Về biện pháp kiểm soát việc thuốc giả lưu thông trên thị trường hiện nay, Cục Quản lý dược đang phối hợp với các cơ quan chức năng tăng cường kiểm tra, giám sát và hậu kiểm trên thị trường dược phẩm để nâng cao chất lượng của thị trường".

Thiên Đức - Duy Thế (Thương hiệu & Công luận)